

HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi
HAK-İŞ International Journal of Labour and Society

Cilt: 8, Yıl: 8, Sayı: 21
2019/2

HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi
HAK-İŞ International Journal of Labour and Society
Cilt: 8, Yıl: 8, Sayı: 21 / 2019 (2) /ISSN: 2147-3668/E-ISSN:2587-103X

Sahibi / Owner:

HAK-İŞ Konfederasyonu Adına Genel Başkan: Mahmut Arslan

Editör / Editor: Dr. Osman Yıldız

Editör Yardımcısı / Assistant Editor: Prof. Dr. Hasan Bozgeyikli

Yayın Danışmanı / Publishing Consultant: Yahya Düzenli

Akademik Danışman / Academic Advisor: Prof. Dr. Mehmet Karataş

Genel Yayın Yönetmeni / Genaral Director: Emir Osmanoğlu

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Responsible Editor: Av. Hüseyin Öz

Yayın ve Hakem Kurulu / Editorial Board*

Prof. Dr. Abdulkadir Şenkal, Kocaeli Üniversitesi • Prof. Dr. Adnan Mahiroğulları, Cumhuriyet Üniversitesi • Doç. Dr. Ahmet Özcan, Çankırı Karatekin Üniversitesi • Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Taç, Çankırı Karatekin Üniversitesi • Prof. Dr. Aşkın Keser, Uludağ Üniversitesi • Prof. Dr. Banu Uçkan, Anadolu Üniversitesi • Prof. Dr. Burhanettin Duran, SETA • Doç. Dr. Bünyamin Bacak, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi • Prof. Dr. Cengiz Anık, Marmara Üniversitesi • Doç. Dr. Emel İslamoğlu, Sakarya Üniversitesi • Prof. Dr. Erdal Karagöl, AYBÜ • Prof. Dr. Erdinç Yazıcı, Ankara HBVÜ • Prof. Dr. Faruk Sapançalı, Dokuz Eylül Üniversitesi • Doç. Dr. Fatih Tayfur, ODTÜ • Prof. Dr. Fatmagül Berktaş, İstanbul Üniversitesi • Doç. Dr. İbrahim Yenen, Kastamonu Üniversitesi • Doç. Dr. İdiris Demirel, Celal Bayar Üniversitesi • Doç. Dr. Mehmet Merve Özyayın, Ankara HBVÜ • Dr. Murat Yılmaz, Doç. Dr. Mustafa Altunoğlu, Anadolu Üniversitesi • Dr. Öğr. Üyesi Münir Dedeoğlu, Karabük Üniversitesi • Dr. Öğr. Üyesi Nergis Dama, AYBÜ • Prof. Dr. Orçun İmga, Polis Akademisi • Doç. Dr. Osman Özkul, Sakarya Üniversitesi • Prof. Dr. Tekin Akgeyik, İstanbul Üniversitesi • Doç. Dr. Yavuz Bayram, Karadeniz Teknik Üniversitesi • Prof. Dr. H. Yunus Taş, Yalova Üniversitesi

Danışma Kurulu / Advisory Board*

Prof. Dr. Zakir Avşar, Ankara HBVÜ • Prof. Dr. Adem Esen, İstanbul Üniversitesi • Prof. Dr. Adem Sözüer, İstanbul Üniversitesi • Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu, Kırıkkale Üniversitesi • Prof. Dr. Alâttin Karaca, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi • Prof. Dr. Ali Şafak, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi • Prof. Dr. Alpay Hekimler, Namık Kemal Üniversitesi • Prof. Dr. Bilal Eryılmaz, İstanbul Medeniyet Ün. • Prof. Dr. Birol Akgün, AYBÜ • Prof. Dr. Celalettin Vatandaş, Karadeniz Teknik Üniversitesi • Prof. Dr. Fatih Uşan, AYBÜ • Prof. Dr. Fevzi Demir, Yaşar Üniversitesi • Prof. Dr. İbrahim Erol Kozak, Karatay Üniversitesi • Prof. Dr. İsmail Hakkı Genç, American University of Sharjah • Prof. Dr. Mehmet Karataş, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi • Prof. Dr. Necati Engeç, South Carolina State University • Prof. Dr. Refik Korkusuz, İstanbul Medeniyet Üniversitesi • Doç. Dr. Şennur Özdemir, Ankara Üniversitesi • Prof. Dr. Şükrü Karatepe, T.C. Cumhurbaşkanlığı • Prof. Dr. Vedat Bilgin, TC. Cumhurbaşkanlığı • Prof. Dr. Yasin Aktay, AYBÜ • Prof. Dr. Yavuz Atar, YÖK

*Soyadına göre alfabetik sırada *In alphabetical order by surname*

Baskı: Ağustos 2019 / **Printed in:** August 2019

DergiPark: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/hakisderg/>

Web: www.hakisemekvetoplum.org.tr

HAK-İŞ Konfederasyonu

Tunus Caddesi No: 37 Kavaklıdere/06680 Ankara

Tel: +90 312 417 80 02 Faks: +90 312 425 05 52

W: www.hakis.org.tr

E-mail: hakis@hakis.org.tr

Hazırlık ve İçerik Danışmanlığı

Preparation and Content Consultancy

ADAMOR Toplum Araştırmaları Merkezi

Tel: 0312 285 53 59/Faks: 0312 285 53 99

W: www.adamor.com.tr

E-mail: hakisdergi@gmail.com

HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi, yılda üç sayı yayımlanan hakemli bir dergidir. Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir. Yazıların tüm hakları dergiye aittir. **HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi**, ASOS (Akademia Sosyal Bilimler İndeksi), SOBIAD ve ARASTIRMAX Bilimsel Yayın İndeksi tarafından taranmaktadır.

HAK-İŞ International Journal of Labour and Society is a refereed journal which is published three times a year. The responsibility of published articles belongs to the authors. The rights of the published articles belong to the journal. **HAK-İŞ International Journal of Labour and Society** is searched through ASOS (Akademia Social Sciences Index), SOBIAD and ARASTIRMAX.

YAYIN İLKELERİ

- Çalışma hayatının önemli kurumlarından biri olan **HAK-İŞ Konfederasyonu** tarafından yayımlanan **HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi**, gelen makalelerin herşeyden önce bilimsel yeterlilik kriterlerine uygun hazırlanmış olup olmadığına bakar.
- **HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi** aynı zamanda, hazırlanan makalelerde çalışma hayatı alanında faaliyet yürüten kurumlara ilişkin görüşlerin objektif olarak yansıtılmasına büyük önem vermektedir.
- **HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi**, disiplinlerarası bir yaklaşımla çalışma hayatı, toplum, siyaset, ekonomi ve sosyal politika kavramlarını merkez alarak hazırlanan çalışmaların yer aldığı hakemli bir dergidir. Dergi **dört aylık** olmak üzere yılda üç (3) kez yayımlanır.
- **HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi**'nin yayım dili Türkçe'dir. Bununla birlikte, yaygın kullanıma sahip dillerde yazılmış makaleler de kabul edilir. Bu makaleler orijinal biçimleriyle ya da Türkçe'ye çevrilerek kullanılır.
- Dergide yayımlanan yazıların daha önce hiçbir yayın organında yayımlanmamış, ilk defa **HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi**'nde yayımlanıyor olması gerekmektedir. Daha önce bilimsel bir toplantıda sunulmuş olan bildiriler, bu durumun belirtilmesi şartıyla kabul edilebilir. İlk yayımlandığı tarihten itibaren asgarî 25 yıl geçmiş olan; önem ve etki bakımından klasik metin olarak değerlendirilebilecek yazı ve çeviriler, daha önce yayımlanmamış olmaları kuralının istisnasını oluşturur. Bu tür metinlere daha önce yayımlanıp yayımlanmamış olmalarına bakılmaksızın **HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi**'nde yer verilebilir. Buna ilaveten, dergide, kitap eleştirileri de yayımlanabilmektedir.
- **HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi**'nde yayımlanan yazıların fikrî sorumluluğu yazarlarına aittir. Yayım için kabul edilen metinlerin, fizikî ve elektronik ortamda, tam metin olarak yayımlanmak da dâhil olmak üzere, tüm yayım hakları **HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi**'ne aittir. Kullanılan çizim, fotoğraf ve görsel malzemelerin hakları da **HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi**'ne ve anlaşmalı olarak da çizer ve fotoğrafçılarına aittir.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

7 • Takdim / Preface

9 • Editörden / Editorial

10 • Yılmaz Bayar

İşgücü Piyasası Düzenlemeleri İle İşsizlik Arasındaki Etkileşim: OECD Ülkeleri Örneği

Interaction Between Labor Market Regulations and Unemployment: Evidence From OECD Countries

23 • Tekin Akgeyik

2000'li Yıllarda Türkiye'de Sosyal Politikanın Dönüşümü: Değişim ve Reform Eğilimleri

Transformation of Social Policy in Turkey During The 2000s: Change and Reform Trends

52 • Muhammed Karataş

Gelir Dağılımının Teorik Yapısı

Theoretical Structure of Income Distribution

80 • Ahmet Güney • Ensar Balkaya

Gelir, Fiyat, Reel Efektif Döviz Kuru ve İşgücü Maliyetlerinin İşsizlik Oranı Üzerindeki Etkileri: Türkiye İçin Bir Ardl Yaklaşımı

The Effects of Income, Price, Real Effective Exchange Rates and Labour Costs on Unemployment: An Ardl Approach for Turkey Title of the Manuscript

106 • Fatih Karcıoğlu • Sibel Bakan Atasever

Yetenek Yönetimi ve Örgütsel Kariyer Yönetimi İlişkisi: Farklı Sektörlerde Bir Uygulama

Relationship Between Talent Management and Organizational Career Management: An Application in Different Sectors

125 • Halim Baş

Farklı Refah Rejimlerinde Genç İşsizliği ve Neet'nin Görünümü: İtalya, İngiltere ve İsveç Örnekleri

Young Unemployment and Neet's Appearance in Different Welfare Regimes: Italy, UK and Sweden Examples

149 • İmdat Türkay

Asgari Geçim İndirimi Uygulamasında Ücretli ve İşverenlerin Sorumluluğu

Responsibility of Wageworker and Employer in Minimum Living Allowance Implementation

183 • Süleyman Dinçer

Yoksullukla Mücadelede Modern Zekât Modeli Ekseninde Zenginlik ve Yoksulluk Ölçütü (Nisabı)

The Poverty and Wealth Measure (Nisap) Under The Modern Alms (Zekât) Model Relating to Struggle Against Poverty

201 • Ülkü İleri

Anadolu Selçukludan Osmanlı'ya Esnaf Örgütlenmeleri

Artisan Organizations From Anatolia Seljuk to Ottoman

TAKDİM

Sendikal mücadelenin evrildiği ve dönüştüğü bir süreci yaşıyoruz. Özellikle ikibinli yılların hemen ardından bu dönüşümün daha da hızlandığını ifade etmek gerekmektedir. Neoliberal ekonomi iklimiyle beraber çok farklı bir aşamaya geçilmiştir. Öncesinde işçi sendikaları ağırlıklı olarak ücret sendikacılığına yoğunlaşarak hak mücadelesi verirken bu yaklaşıma alternatif bir bakış açısı kazandırmak gerekmiştir. İşte HAK-İŞ günümüz çalışma koşullarına göre eskimiş, köhneleşmiş sendikacılığın ötesine geçmiş ve sadece iş odaklı bir sendikal yaklaşım değil aynı zamanda işçinin bütün hayatını kuşatan bir sendikal anlayışa geçmiştir. Sendikal mücadelede emekçinin sadece işyerinde geçirdiği zaman değil, işyeri dışında geçirdiği zamanın da önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu süreçte aile kavramının önemini ve iş hayatının daha nitelikli olmasında aile hayatının ne kadar değerli olduğunun da farkındayız. Emekçi işyerinde harcadığı zamanı yaşam kalitesini arttırmaya dönük bir şekilde ortaya koymıyorsa, ailesinin yaşamına bir pozitif katkı sunmıyorsa bunda işyerindeki şartların, çalışma hayatının da etkisi olduğu yapılan araştırmalarda ortaya çıkmıştır. Biz bu iyileştirmenin, aileyi hak ettiği sosyal aşamaya kavuşturmanın derdini de taşıyoruz. Modernizmin hızla örselediği ve bireyi sosyal açıdan yalnız bırakma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığımız günümüzde HAK-İŞ'in çalışma hayatının bir parçası olarak aileye verdiği önemi daha iyi anlamamızda önemli bir göstergedir. Aile fertlerinin her birinin toplumsal açıdan hak ettiği değere kavuşması, çocuğun hak ve hukukuna, kadının hak

ve hukukuna, ailedeki yaşlının hak ve hukukuna işçinin emeğinin bir parçası gibi değer vermek gerekmektedir. Yaşam kalitesi ancak bütüncül bir yaklaşımla hayata baktığımızda ulaşılabilecek bir değer haline gelmiştir. Sadece işyerindeki şartların olgunlaştırılması için çaba göstermek, sadece ücret sendikacılığını bayraklaştırmak kaliteli bir yaşam hedefi için yeterli değildir. Biz HAK-İŞ ailesi olarak işçinin, emekçinin alın terini bütün hayatı kuşatan bir değer olarak görüyor ve bunun için mücadele ediyoruz. Hem sahada hem de masada yaptığımız mücadelenin bütüncül özeti emekçinin yaşam kalitesini yükseltmektir.

*

Öte yandan Endüstri 4.0 sürecini yaşadığımız günümüz çalışma ortamında sendikal perspektife yeni bir ruh aşılacak ve sendikal mücadeleyi de endüstri 4.0 perspektifine göre inşaa etmek durumundayız. Teknolojide yaşanan dönüşüm ilerleyen süreçte emek savunusuna da mutlaka yansıtacaktır. Endüstrideki bu dönüşümün sahadaki karşılığını iyi anlamalı ve emek mücadelesinin gidişatını bu dönüşüme göre planlamalıyız. Bu süreçte akademik çalışmaların önemi çok daha artacak ve bu platformda ortaya koyulan fikirler çok daha hayati olacaktır.

Mahmut ARSLAN

Genel Başkan

HAK-İŞ Konfederasyonu

EDİTÖRDEN

HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi olarak çalışma hayatının her yönünü kapsayıcı bir şekilde yayın sürecimizi devam ettiriyoruz. Derginin 21. sayısında da önceki sayılarda olduğu gibi yine önemli çalışmalar yer alıyor. Hem sendikal perspektifi zenginleştiren çalışmalar hem de sahada emek mücadelesi veren aktörlerin çabalarını besleyici nitelikte çalışmalar yer alıyor içerikte.

*

Bir önceki sayımızla birlikte yazım kurallarını ve yayın ilkelerini yenileyerek daha da detaylandırmıştık. Yazarlarımızın özellikle yazım kurallarına dikkat etmeleri yayın kalitesi açısından son derece önemlidir. Biçim ve yöntem konusunda belirli bir standardı yakalamak içerik kalitesini de yükseltmek için olmazsa olmazdır. Avrupa ve ABD’de yaygın atıf ve kaynak gösterme sistemi olan APA Türkiye’de de en fazla kullanılan sistem haline gelmiştir. Amerika Psikoloji Derneği (American Psychology Association) tarafından 1929 yılından beri geliştirilerek günümüze ulaşan APA yazım sisteminin en son sürümü de 2011 yılından beri yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Uluslararası akademik etkiyi artırmanın önemli bir yolu da kuşkusuz yazım standardında bir üslubu ve yöntemi oturtmaktır.

*

Bu sayımızda dokuz farklı makale yer alıyor ve bu çalışmaların tamamı doğrudan ya da dolaylı olarak dünü anlamayı, bugünü yorumlamayı ve yarını da kurmayı hedefliyor. Katkısı olan yazarlarımıza teşekkür ediyoruz.

Dr. Osman Yıldız

Editör